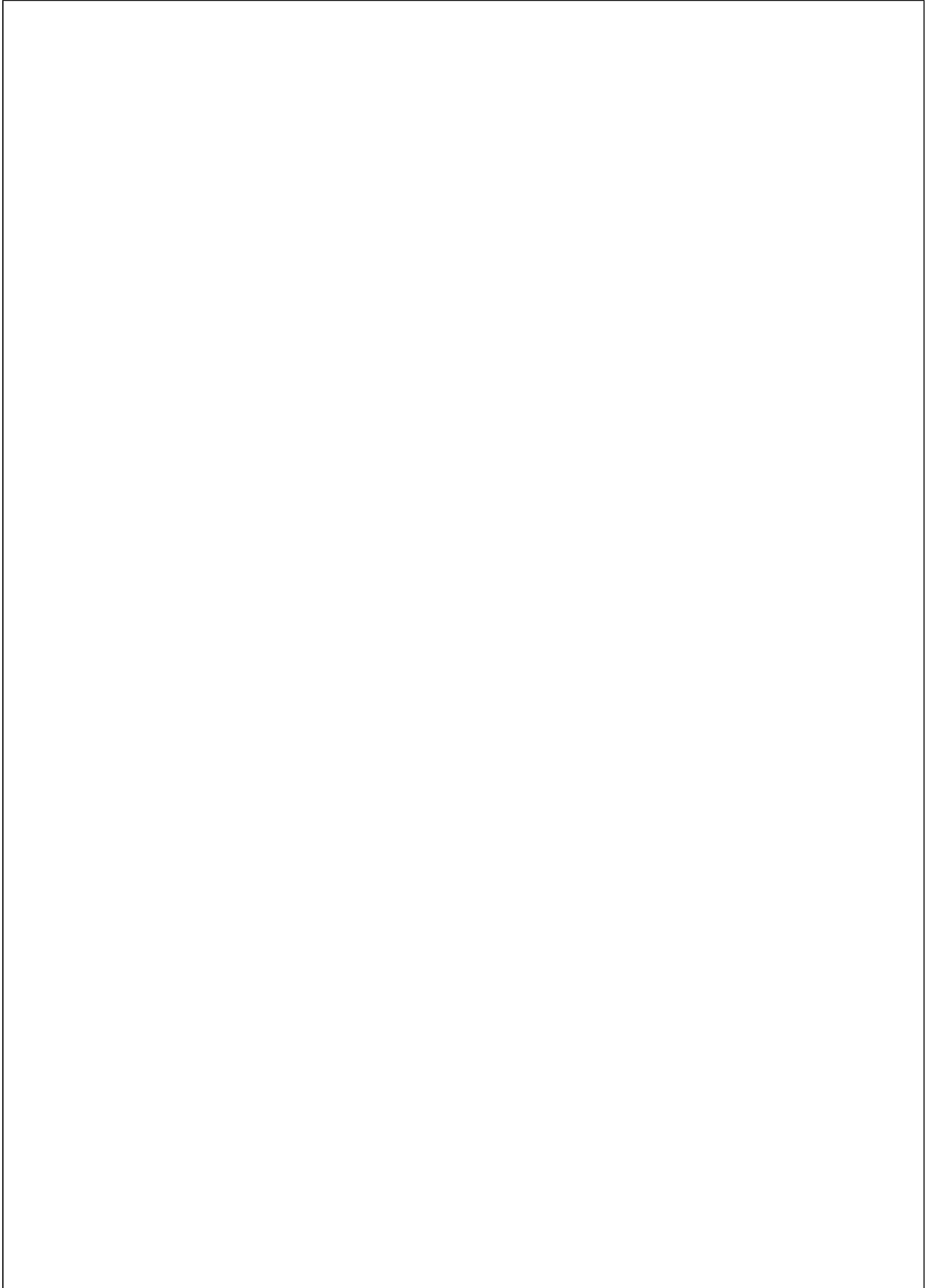

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/239261,10-rocznica-otwarcia-Muzeum-Polakow-Ratujacych-Zydow-im-Rodziny-Ulmow-w-Markowej.html>
17.03.2026, 20:26

[Następny](#)

[Powrót](#)

10. rocznica otwarcia Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej

Placówka powstała dzięki wysiłkom Samorządu Województwa Podkarpackiego, Samorządu Gminy Markowa oraz Muzeum-Zamek w Łańcucie. U jej podstaw legły badania historyczne, które przez lata i na szeroką skalę prowadzili eksperci z Instytutu Pamięci Narodowej. Współpomysłodawcą Muzeum i kuratorem pierwszej wystawy stałej jest dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

17.03.2026

[Polacy ratujący Żydów](#)

W uroczystościach upamiętniających 10. rocznicę otwarcia Muzeum w Markowej udział wzięli m.in. były Prezydent RP Andrzej Duda, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma oraz dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie dr hab. Dariusz Iwaneczko.

Obchody rozpoczęły się od zwiedzania ekspozycji muzealnej. Historię placówki oraz ideę jej powstania przybliżył dr Mateusz Szpytma, który opowiedział o losach Polaków ratujących Żydów podczas II wojny światowej. Następnie uczestnicy uroczystości złożyli kwiaty w miejscach pamięci, oddając hołd rodzinie Ulmów i wszystkim Polakom, którzy nieśli pomoc Żydom w czasie niemieckiej okupacji.

Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej. Fot. Sławek Kasper (IPN)

W ramach uroczystości w Muzeum-Zamek w Łańcucie odbyła się debata, w której udział wzięli dr Mateusz Szpytma - zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, Andrzej Duda - były Prezydent RP, Władysław Ortyl - Marszałek Województwa Podkarpackiego, Waldemar Rataj - dyrektor Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej, Wit Karol Wojtowicz - b. dyrektor Muzeum - Zamek w Łańcucie oraz dr hab. Elżbieta Rączy z Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie. Panel dyskusyjny prowadziła Anna Czartoryska-Sziler z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

- To wyraz głębokiej wdzięczności wobec wszystkich instytucji i osób, które stworzyły tę wyjątkową placówkę. Było to przedsięwzięcie o wymiarze ogólnonarodowym - i właśnie dlatego ma ono tak szczególne znaczenie. Muzeum w Markowej było pierwszym miejscem, które w tak pełny i przejmujący sposób opowiedziało historię rodziny Ulmów. Dziś, po 10 latach, możemy powiedzieć jasno: to miejsce spełniło swoją misję. Przez te 10 lat muzeum przyciągnęło rzeszę odwiedzających z kraju i z całego świata - co pokazuje, jak bardzo ta historia jest potrzebna i poruszająca. Szczególnego znaczenia nabiera to miejsce 24 marca - w dniu upamiętniającym Polaków ratujących Żydów. Właśnie tutaj historia wybrzmiewa najmocniej i najprawdziwiej. Jako Instytut Pamięci Narodowej kontynuujemy badania nad losami Polaków, którzy w czasie okupacji nieśli pomoc Żydom - często płacąc za to najwyższą cenę

- zaznaczył dr Mateusz Szpytma.

Dodał, że muzeum przez te lata zostało bardzo dobrze przyjęte przez Ratujących i Ocalałych, którzy odnajdują w nim ważną przestrzeń pamięci o Polakach ratujących Żydów:

- Podkreślają oni autentyczność i szacunek, z jakim opowiedziano tę historię. To

miejsce stało się nie tylko formą upamiętnienia, ale także wiarygodnym świadectwem tamtych wydarzeń. Ich głos potwierdza, że taka instytucja była potrzebna.

Organizatorem wydarzenia był Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl.

10. rocznica otwarcia Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej - 17 marca 2026. Na zdj. od lewej zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, były Prezydent RP Andrzej Duda, Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl. Fot. Sławek Kasper (IPN)

10. rocznica otwarcia Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej - 17 marca 2026. Na zdj. od lewej dyrektor Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej Waldemar Rataj, b. dyrektor Muzeum - Zamek w Łańcucie Wit Karol Wojtowicz. Fot. Sławek Kasper (IPN)

10. rocznica otwarcia Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów w Markowej - 17 marca 2026. Na zdj. od lewej dr hab. Elżbieta Rączy z IPN Oddział w Rzeszowie, dr Mateusz Szpytma - zastępca prezesa IPN. Fot. Sławek Kasper (IPN)

[Poprzedni Strona](#)

Markowa

Polacy ratujący Żydów pod okupacją niemiecką

